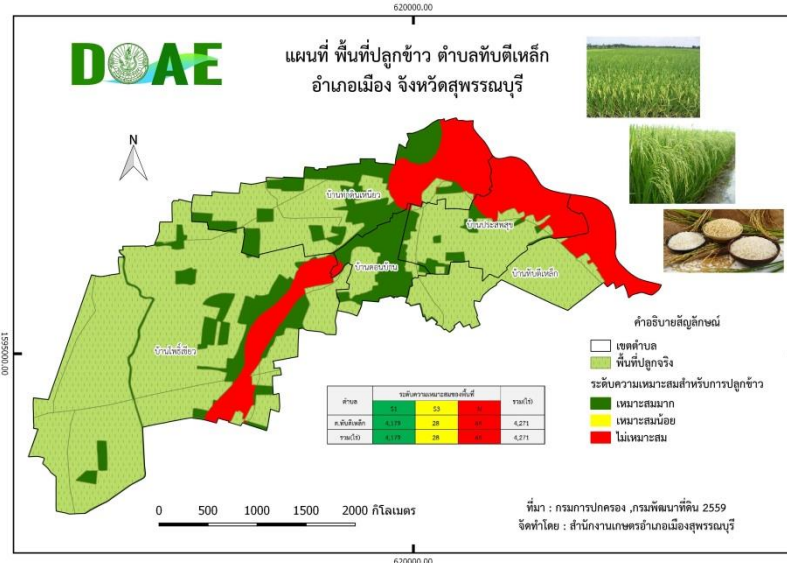

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ตำบลทับตีเหล็กอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕) บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นายเข้มชาติ วิเสโส

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทับตีเหล็ก

เมษายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๒
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๓
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๓
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๔
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๔
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๑๑
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๑
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๒๑
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๒๓
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๒๓
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๒๓
๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร	๒๓
ภาคผนวก	๒๖
โครงการ	๒๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงแผนผังที่ตั้งและอาณาเขตตำบลทับตีเหล็ก	๑
ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่จุดดิน ตำบลทับตีเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี	๙
ภาพที่ ๓ ปฏิทินการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์	๑๔
ภาพที่ ๔ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลทับตีเหล็ก	๑๘
ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลทับตีเหล็ก	๑๘
ภาพที่ ๖ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลทับตีเหล็ก	๑๘

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ตารางที่ ๒	แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ของตำบลทับตีเหล็กแยกตามหมู่บ้าน	๓
ตารางที่ ๓	แสดงข้อมูลประชากรของตำบลทับตีเหล็ก	๔
ตารางที่ ๔	แสดงระดับการศึกษา ของตำบลทับตีเหล็ก	๔
ตารางที่ ๕	แสดงศาสนสถาน ของตำบลทับตีเหล็ก	๖
ตารางที่ ๖	แสดงจำนวนและประเภทกองทุนต่างๆ	๗
ตารางที่ ๗	แสดงจำนวนกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มกิจกรรมอื่นๆ	๘
ตารางที่ ๘	แสดงรายชื่อกลุ่ม ๓ก ตำบลทับตีเหล็ก	๘
ตารางที่ ๙	แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๑๐
ตารางที่ ๑๐	แสดงจำนวนการถือครองและสิทธิในการถือครองที่ดิน	๑๐
ตารางที่ ๑๑	แสดงลักษณะใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลทับตีเหล็ก	๑๓
ตารางที่ ๑๒	แสดงข้อมูลเทคโนโลยีการผลิตข้าว (นาปีและนาปรัง)	๑๔
ตารางที่ ๑๓	แสดงข้อมูลเทคโนโลยีการผลิตพืชผัก	๑๕
ตารางที่ ๑๔	แสดงประเภทและชนิดเครื่องจักรกลในการเกษตร	๑๖
ตารางที่ ๑๕	แสดงรายการ และค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช	๑๗
ตารางที่ ๑๖	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๙
ตารางที่ ๑๗	การจัดทำ TOWS Matrix	๒๑
ตารางที่ ๑๘	ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนา การเกษตรระดับตำบล	๒๔-๒๕

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

➤ ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลทับตีเหล็ก

ตำบลทับตีเหล็ก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ไปทางทิศใต้ประมาณ ๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๓,๑๒๕ ไร่ โดยมีอาณาเขตและเขตการปกครอง ดังนี้

ภาพที่ ๑ แสดงแผนผังที่ตั้งและอาณาเขตตำบลทับตีเหล็ก

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลลือใหญ่	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลบางปลาหม้า	อำเภอบางปลาหม้า	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลท่าระหัด	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลทับตีเหล็ก	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี

➤ ขอบเขตการปกครอง

ตำบลทับตีเหล็ก แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๕ หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ที่ ๑ บ้านทับตีเหล็ก โดยมี นายเอกชัย บรรจงขจรบุญ ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๒ บ้านประสพสุข โดยมี นายประสงค์ โกคา ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๓ บ้านท่าดินเหนียว โดยมี นายเฉลิมภพ มากดวงจันทร์ ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๔ บ้านโพธิ์เขียว โดยมี นายพนม พันธุ์เมือง ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๕ บ้านดอนบ้าน โดยมี นายขุนแผน ดวงมาลา ดำรงตำแหน่ง กำนันประจำตำบล

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและมีพื้นที่บางส่วนติดแม่น้ำท่าจีนซึ่งไหลผ่านบริเวณหมู่ ๑ และหมู่ ๒ และหมู่ ๕ และยังมีบริเวณพื้นที่ดอนหมู่ ๔ นอกจากนี้ยังมีคลองส่งน้ำชลประทานซึ่งอยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยาตอน ๒ พาดผ่านตลอดแนวเหนือ-ใต้จากรั้วใหญ่ถึงตำบลบางปلام้า

- ▲ พื้นที่ป่า ตำบลทับตี่เหล็ก ไม่มีภูเขาและป่าไม้
- ▲ ภัยธรรมชาติ ตำบลทับตี่เหล็ก มีพื้นที่ราบลุ่มเป็นบางพื้นที่ฤดูฝนมีฝนตกชุกทำให้เกิดอุทกภัยเป็นประจำในพื้นที่หมู่ที่ ๑,๒,๕

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

➤ สภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลทับตี่เหล็ก จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือน กันยายน ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๗-๒๕๖๑) มีปริมาณน้ำฝน ๘๒.๔๗ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙๐.๙๑ มิลลิเมตร และช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๗๙.๔๘	๘๐.๐๕	๙๐.๙๑	๘๖.๗๓	๗๕.๒
๑. มกราคม	๐.๐	๑๑.๕	๔๘.๗	๑๔.๐	๐.๔
๒. กุมภาพันธ์	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๓
๓. มีนาคม	๐.๐	๕๙.๔	๔๐.๒	๙๖.๙	๔๕.๐
๔. เมษายน	๗๖.๐	๑๐๐.๗	๐.๐	๑๙.๗	๑๐๕.๕
๕. พฤษภาคม	๓๘.๐	๘.๕	๑๑๕.๒	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗
๖. มิถุนายน	๖๐.๒	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๔๒.๔	๖๗.๙
๗. กรกฎาคม	๖๕.๘	๑๐๓.๓	๑๕๗.๐	๑๙๒.๒	๕๒.๔
๘. สิงหาคม	๑๕๑.๙	๑๐๙.๐	๑๐๐.๒	๓๒๐.๒	๘๒.๘
๙. กันยายน	๒๙๑.๗	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๕๕.๙	๑๘๔.๓
๑๐. ตุลาคม	๑๓๘.๐	๑๑๐.๐	๒๔๕.๘	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒
๑๑. พฤศจิกายน	๑๒๘.๙	๗๑.๗	๘๘.๔	๔๓.๘	๑๖.๓
๑๒. ธันวาคม	๓.๒	๐.๐	๐.๖	๓๑.๙	๑๘.๑

ที่มา : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๒

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

ตำบลทับตีเหล็ก มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านใกล้เคียง ดังนี้

- ถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๓๑๘ (ประตูลำ – สวนแตง)
- ถนน รพช. ถนนหมายเลข สพ ๒๐๖๘ (ท่าดินเหนียว – เสาธง)

ระหว่างอำเภอและตำบล มีรถประจำทางรับจ้างวิ่งผ่านเส้นทาง คือ

- อำเภอเมืองสุพรรณบุรี – คลองเจ๊ก
- อำเภอเมืองสุพรรณบุรี – แก้วห้อง
- อำเภอเมืองสุพรรณบุรี – บางแม่หม้าย

๑.๕ แหล่งน้ำ และระบบชลประทาน

➤ แหล่งน้ำและปริมาณน้ำในรอบปี ปริมาณน้ำฝน

ตำบลทับตีเหล็ก มีแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรกรรม เพื่ออุปโภคและบริโภค ดังนี้

- แหล่งน้ำสาธารณะ	ประกอบด้วย	แม่น้ำ (แม่น้ำสุพรรณบุรี)	๑	สาย
		ลำน้ำ,ลำห้วย	๒	สาย
		คลอง	๒	สาย
		คลองชลประทาน	๑	แห่ง
- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	ประกอบด้วย	บ่อขุดส่วนตัว	๗๗	บ่อ
		บ่อขุดสาธารณะ	๑	บ่อ
		ประปาหมู่บ้าน	๕	แห่ง

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยาของตำบลทับตีเหล็กแยกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	โครงการชลประทาน	คลองส่งน้ำ	พื้นที่นาทั้งหมด
๑	โพธิ์พระยา	๒ซ้าย-๑ขวา	๔๓๖
๒	โพธิ์พระยา	๒ซ้าย-๑ขวา	๑๕๕
๓	โพธิ์พระยา	๒ซ้าย-๑ขวา	๗๕๕
๔	โพธิ์พระยา	๒ซ้าย-๑ขวา	๒,๒๔๐
๕	โพธิ์พระยา	๒ซ้าย-๑ขวา	๑๕๐
รวม			๓,๗๓๖

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

จำนวนประชากร และครัวเรือน

ตำบลทับตีเหล็ก มีประชากรจำนวน ๑,๑๖๘ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร
จำนวน ๑๗๒ ครัวเรือน

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของตำบลทับตีเหล็ก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน ทั้งหมด	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนเกษตรกร		
			ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน	จดทะเบียน แล้ว	ไม่ได้จด ทะเบียน
รวมทั้งสิ้น		๑,๑๖๘	๑,๗๖๔	๒,๑๘๔	๓,๙๔๘	๑๗๒	๑๗๒	-
๑	ทับตีเหล็ก	๑๗๔	๒๔๓	๒๙๒	๕๓๕	๓๐	๓๐	-
๒	ประสพสุข	๑๕๒	๒๗๑	๒๖๗	๕๓๘	๑๖	๑๖	-
๓	ท่าดินเหนียว	๓๖๑	๕๓๐	๖๑๖	๑,๑๔๖	๔๙	๔๙	-
๔	โพธิ์เขียว	๓๐๓	๓๙๔	๖๘๕	๑,๐๗๙	๕๘	๕๘	-
๕	ดอนบ้าน	๑๗๘	๓๒๖	๓๒๔	๖๕๐	๑๙	๑๙	-

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านการศึกษา

ประชาชนของตำบลทับตีเหล็ก มีสถานศึกษาในภาคบังคับ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖) จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ วัดหัวไผ่ โรงเรียนวัดแก้ว โรงเรียนวัดประสพสุข และโรงเรียนสาธิตสุขประชาจังหวัดสุพรรณบุรี และโรงเรียนศึกษาพิเศษ ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในภาคบังคับ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖) ประมาณร้อยละ ๙๐ ของประชาชนทั้งตำบล ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาด้านการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตแผนใหม่ การรับรู้ข่าวสาร และการสื่อสารผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ เป็น

ตารางที่ ๔ แสดงระดับการศึกษา ของตำบลทับตีเหล็ก

หมู่ที่	จำนวนสถานศึกษาและศาสนาสถาน (แห่ง)		
	ระดับประถม	ระดับมัธยม	ศูนย์เด็กเล็ก
๑	๒	-	๑
๒	๒	-	๑
๓	-	-	๑
๔	๑	-	๑
๕	-	-	๑
รวม	๕	-	๕

- ประเพณีลงแขก เกษตรกรจะมีการขอแรงและใช้แรงซึ่งกันในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร เช่น การหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว , การใส่ปุ๋ยข้าว , การเก็บเกี่ยวข้าว , การจับสัตว์น้ำ จำหน่ายเป็นต้น มีการเลี้ยงอาหาร/เครื่องดื่ม หลังเสร็จงาน

- ประเพณีสงกรานต์ ประชากรที่ไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่นเมื่อถึงประเพณีสงกรานต์จะกลับมาทำบุญตักบาตร สงฆ์น้ำพระและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เพื่อขอพรจากญาติผู้ใหญ่

๒.) พิธีกรรม ประชาชนตำบลทับตีเหล็กยังมีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น พิธีกรรมในงานอุปสมบท , งานแต่งงาน , งานฌาปนกิจ และในวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

๓.) อิทธิพลทางความคิด (ค่านิยม) ประชาชนในตำบลทับตีเหล็ก มีความคิดหรือค่านิยมที่ตาม ๆ กัน ขาดการวิเคราะห์ด้านการตลาด

ด้านศาสนา

➤ ศาสนา สิ่งยึดเหนี่ยว และข้อห้ามต่าง ๆ

ประชาชนตำบลทับตีเหล็ก มีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยร้อยละ ๙๙ นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ ๑ นับถือศาสนาอื่น ๆ สำหรับข้อห้ามก็ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่ชุมชนคิดและกำหนดร่วมกัน

ตารางที่ ๕ แสดงศาสนสถาน ของตำบลทับตีเหล็ก

หมู่ที่	จำนวนศาสนสถาน (แห่ง)	
	วัด	โบสถ์
๑	๒	๒
๒	๒	๒
๓	-	-
๔	๑	๑
๕	-	-
รวม	๕	๕

องค์กร/สถาบันต่างๆ

➤ ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชน รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

ตำบลทับตีเหล็ก มีตำนานเล่าขานว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองสุพรรณบุรีซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านและเป็นเส้นทางเดินทัพจากกรุงศรีอยุธยา ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระองค์ทรงยกทัพเพื่อมารับศึกบริเวณชายแดนเมืองกาญจนบุรี แต่เนื่องจากบ้านเมืองมีศึกสงครามอย่างต่อเนื่อง ทำให้อาณาประชาราษฎร์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอกที่จะใช้ในราชการศึกสงคราม พระองค์ทรงทราบข่าวว่าเหนือวัดมะนาวมีครอบครัวชาวจีนที่อพยพมาจากกรุงศรีอยุธยา มาอาศัยประกอบอาชีพเป็นช่างตีเหล็ก ซึ่งสืบทอดวิชา ตีเหล็กมาจากเมืองจีน สามารถตีเหล็กได้แกร่งและคมยิ่งนัก จึงดำริให้ครอบครัวนี้พร้อมชาวบ้านที่อยู่บริเวณนี้มาช่วยราชการเพื่อผลิตอาวุธและใช้บริเวณนี้เป็นแหล่งผลิตอาวุธเพื่อใช้ในราชการศึกสงครามตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ชาวบ้านจึงได้กล่าวขานนามว่า “ตำบลทับตีเหล็ก” และครอบครัวช่างตีเหล็กชาวจีนนี้ได้ตั้งรกรากอยู่แถวอยู่แถววัดมะนาว และวัดโพธิ์นางเทรา ใช้ชื่อสกุลว่า “ช่างตีเหล็ก” จนถึงปัจจุบัน

ในส่วนของรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน สมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นเครือญาติกัน เคลื่อนย้ายมาจากตำบลที่มีอาณาเขตติดต่อกัน และมีการตั้งบ้านเรือนแบบกระจายตามเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ

➤ ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรตำบลทับตีเหล็ก มีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างขนข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และยังรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดยาฆ่าแมลงนาข้าว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับงาน

➤ การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ

เกษตรกรในตำบลทับตีเหล็ก มีการรวมกลุ่มกันในการประกอบอาชีพทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ได้แก่ กลุ่มไม้ผล, พืชผัก ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน , กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ , กลุ่มผู้เลี้ยงกึ่งก้ามกราม กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ เป็นต้น

➤ องค์กรในชุมชน

ตำบลทับตีเหล็ก มีองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น อสม. อพพร. , คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ , รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

➤ กองทุน

ประชาชนของตำบลทับตีเหล็ก ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดและก่อตั้งกองทุนต่าง ๆ โดยใช้แนวทาง/กระบวนการจัดตั้งกองทุน โดยผ่านเวทีชาวบ้านของตำบล เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชนในการผลิตหรือประกอบอาชีพด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กองทุนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน , กองทุนกลุ่มไม้ผล , กองทุนกลุ่มพืชผัก , กองทุนผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง , กลุ่มจักรสานและกลุ่มอาชีพ

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนและประเภทกองทุนต่าง ๆ

หมู่ที่	ประเภทของกองทุน (กองทุน)					
	ศูนย์ข้าว	ไม้ผล	พืชผัก	ไก่พื้นเมือง	จักสาน	กลุ่มอาชีพ
๑	-	-	-	-	-	๑
๒	-	-	๑	-	-	๑
๓	-	-	-	-	-	๑
๔	๑	๑	-	-	๒	๑
๕	-	-	-	-	๑	๑
รวม	๑	๑	๑	-	๓	๕

➤ **การรวมกลุ่มเกษตรกรและเงินทุนของกลุ่ม**

เกษตรกรจะมีการประกอบอาชีพที่มีความหลากหลาย โดยมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน จำแนกออกเป็น

๑. การประกอบอาชีพเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ประมาณ ๑๐%
๒. การประกอบอาชีพเพื่อการยังชีพ ๙๐%

จึงทำให้เกษตรกรในแต่ละสาขาอาชีพมีการรวมกลุ่มเพื่อการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรด้านเงินทุน และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับเกษตรกร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มกิจกรรมอื่น ๆ

หมู่	ประเภทกลุ่ม (กลุ่ม) และเงินกองทุน (บาท)		
	เกษตรกร	กองทุนหมู่บ้าน	กลุ่มอาชีพ
๑	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-
๒	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๓	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๔	๑/-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๕	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
รวม	๑/	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐

➤ **กองทุนหมู่บ้านและผลการดำเนินการ**

ตำบลทับตีเหล็ก มีกองทุนทุกหมู่ จำนวน ๕ กองทุน มีการบริหารกองทุนในรูปแบบของคณะกรรมการ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้ใช้บริการโดยกู้ไปลงทุนทางด้านการเกษตร มีการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ โดยการคิดร่วมกัน ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

➤ **งานกลุ่มสถาบันเกษตรกร**

ตารางที่ ๘ แสดงรายชื่อกลุ่ม ๓๓ ตำบลทับตีเหล็ก

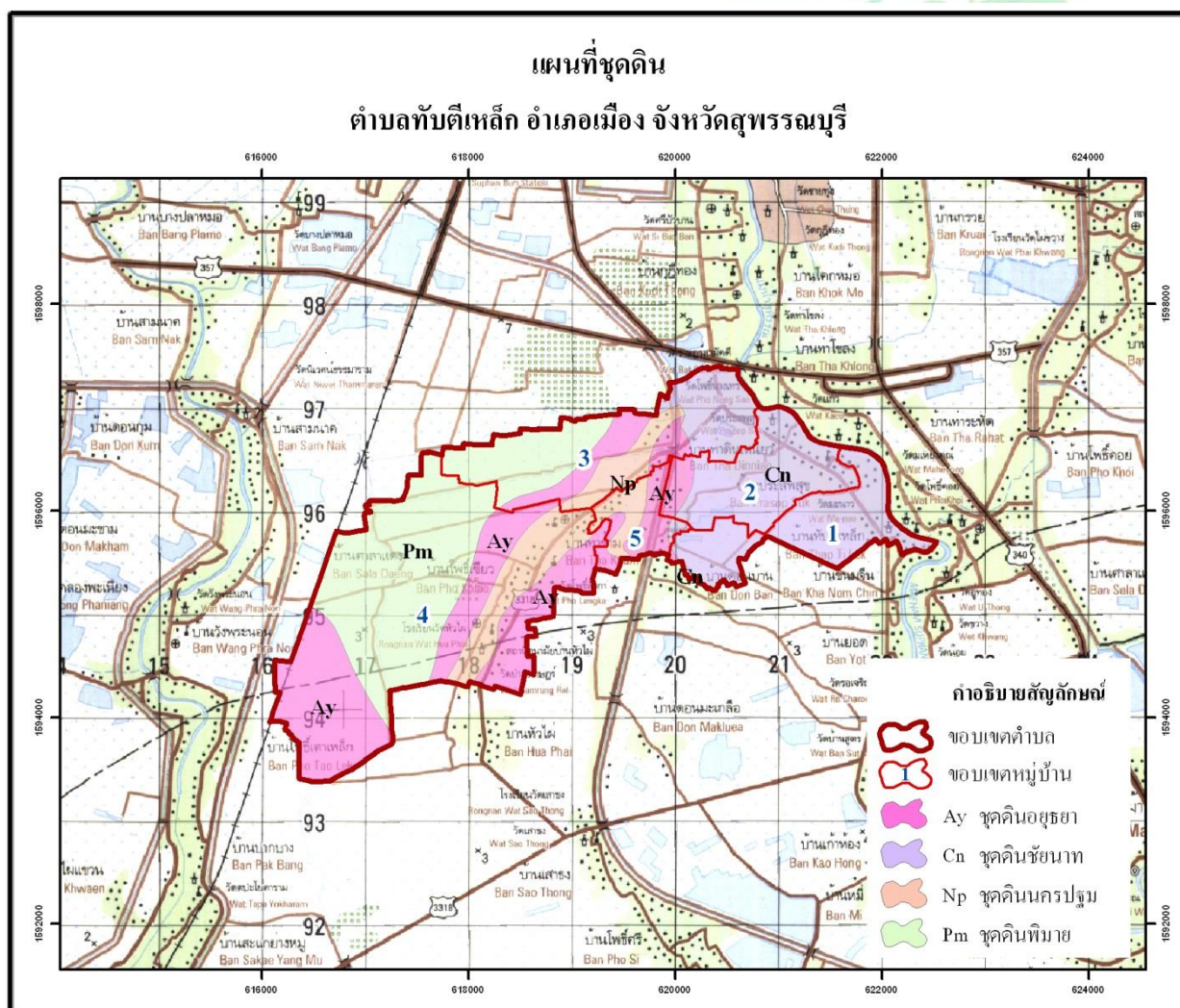
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร		
1	9101 ตำบลทับตีเหล็ก	ทับตีเหล็ก

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

➤ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ตำบลทับตีเหล็ก มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๔ ชุดดิน คือ ชุดดินอยุธยา ชุดดินชัยนาท ชุดดินนครปฐม และชุดดินพิมาย แต่ละชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่ชุดดินตำบลทับตีเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
อยุธยา	มย.	มม.	มม.	มม.
ชัยนาท	มย.	มม.	มม.	มน.
นครปฐม	มย.	มย.	มย.	มป.
พิมาย	มย.	มม.	มม.	มม.

หมายเหตุ : มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง มป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง
 มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

➤ พื้นที่/สภาพการถือครอง

ลักษณะการถือครองพื้นที่ของเกษตรกรตำบลทับใต้เหล็ก สำหรับการทำการเกษตรนั้นเป็นพื้นที่ของตนเอง(คร้วเรือน) จำนวน ๑๑๕ ครัวเรือน และมีการเช่าที่ดินของผู้อื่นทั้งในและนอกพื้นที่ตำบล จำนวน ๘๘ ครัวเรือน เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดินโดยมีหลักฐานเป็นเอกสารสิทธิ์ได้แก่ โฉนด

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนการถือครองและสิทธิในการถือครองที่ดิน

หมู่ที่	จำนวนที่พื้นที่การเกษตร (ไร่)	เกษตรกรเช่า/ คร้วเรือน	สิทธิในการถือครองที่ดิน:โฉนด (คร้วเรือน)
รวม	๓,๕๐๗.๒๕	๘๘	๑๑๕
๑	๔๘๕.๕๐	๑๑	๒๐
๒	๓๓๐.๒๕	๑๒	๑๒
๓	๘๕๑.๒๕	๓๒	๒๐
๔	๑,๖๘๒.๕๐	๒๗	๕๑
๕	๑๕๗.๗๕	๖	๑๒

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

๑. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- ◆ Smart farmer ๓๐๐ ราย ประกอบด้วย
 - สมาชิกศูนย์ ศพก.เครือข่ายตำบลทับตีเหล็ก
 - เกษตรกรที่ผ่านการประเมิน smart farmer

๒. ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

ดิน หากพิจารณาคุณสมบัติของดินทั้งทางกายภาพและเคมี เช่น เนื้อดิน ความลึกของดิน ความสามารถในการอุ้มน้ำของดิน ชนิดของแร่ธาตุและปริมาณแร่ธาตุ อาหารของดิน จะพบว่า สภาพของดิน ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เหมาะสมกับการปลูกพืช ดังนี้

๑. การทำนาข้าว
๒. การเพาะปลูกพืชไร่
๓. การเพาะปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผลต่าง ๆ
๔. การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์

แหล่งน้ำ ประกอบด้วยแม่น้ำลำคลองต่างๆ มีแม่น้ำสายใหญ่ ๆ ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ และเศรษฐกิจของประชากร แหล่งน้ำสายหลัก ประกอบด้วย แม่น้ำสุพรรณบุรียังมีแม่น้ำสายเล็กอีกหลายสายซึ่งส่วนใหญ่ จะไหลลงแม่น้ำท่าจีน เกือบทั้งสิ้น

แหล่งน้ำชลประทาน ๑ โครงการ ที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา

- ◆ โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยา

ป่าไม้ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่มักมีอาชีพทำนา ไม่อยู่ในพื้นที่เขตป่าไม้

แร่ธาตุ จากการสำรวจของกรมทรัพยากรธรณี พบว่ามีปริมาณแร่ ไม่มาก

การกสิกรรม จากการที่พื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีการชลประทาน อย่างทั่วถึง ประกอบกับสภาพดินเหมาะสมแก่การเพาะปลูก โดยเฉพาะการปลูกข้าว การเพาะปลูกพืชสวน มะม่วง และพืชผักสวนครัว

ปศุสัตว์ ตำบลทับตีเหล็ก มีปศุสัตว์จำพวกไก่เนื้อ และไก่พันธุ์ไข่ ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจ และการเลี้ยงไกชน

๓. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น

➤ ภูมิปัญญา

ตำบลทับตีเหล็ก มีแหล่งความรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติทั้งในรูปศิลปวัฒนธรรม และภูมิความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวมที่เรียกว่า “ปราชญ์ชาวบ้าน” ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรมได้แก่

๑.) การทำน้ำหมัก หรือสารสกัดชีวภาพ นำมาใช้กับนาข้าว พืชผัก ไม้ผล ใช้เป็นฮอร์โมน และสารไล่แมลง ช่วยลดต้นทุนการผลิต และรักษาสิ่งแวดล้อม

๒.) การรวมกลุ่มจัดทำหมวดดอกไม้จันทน์เพื่อส่งขายเป็นรายได้ของกลุ่มและสมาชิก เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

๓.) การจัดตั้งกลุ่มธรรมชาติเพื่อดำเนินการผลิตตระกร้อสอยมะม่วงและเพลหวาย เพื่อส่งขายต่างจังหวัด

ข้าว เพื่อการส่งออก ประกอบด้วย พันธุ์ กข๗/๙ ปทุมธานี๑ กข๔๓ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เป็นข้าวปลอดภัยเพื่อการบริโภค

๔. สินค้าเกษตรที่สำคัญ

➤ พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

๑) ข้าว พันธุ์ข้าวส่วนใหญ่ ที่นิยมใช้คือ กข ๔๑ ,กข ๔๗ เพราะเป็นพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตได้ค่อนข้างสูง โดยเฉลี่ยได้ไร่ละ ๘๐๐-๑,๐๐๐ กก/ไร่ ตอบสนองต่อปุ๋ยค่อนข้างดี เฉลี่ยแล้ว ๑ ไร่ เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวประมาณ ๓ ถัง/ไร่ และใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราต่อไร่สูง ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใช้ไร่ละ ๔๐ - ๕๐ กก/ไร่ และปุ๋ย ๔๖-๐-๐ ไร่ละ ๑๕-๒๐ กก/ไร่ ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตสูงมีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว ส่วนปุ๋ยอินทรีย์มีการใช้ค่อนข้างน้อยมาก ซึ่งทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ หรือมีปัญหาขึ้นในนาต

๒) ไม้ผล สำหรับไม้ผลที่ปลูกนิยมกันมาก คือ มะม่วง พันธุ์เขียวเสวย น้ำดอกไม้โชกอนันต์ ซึ่งเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาอย่างดี อันจะทำให้ได้ผลผลิต ปัญหาในการผลิตก็คือมีการลงทุนค่อนข้างสูงในเรื่องของสารเคมี ปุ๋ยเคมี โรคแมลง ปัญหาในเรื่องสภาพภูมิอากาศ เช่น มีฝนตกมากในช่วงที่มะม่วงติดช่อดอก ประมาณเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม - กันยายน ทำให้เกิดเชื้อราขึ้นผลผลิตได้น้อยกว่าที่ควร ในส่วนของไม้ผลชนิดอื่นๆ เช่น มะพร้าว น้ำหอม กลัวยน้ำว่า ส่วนใหญ่ปัญหาจะน้อยกว่ามะม่วง ราคาขายได้ค่อนข้างต่ำ ซึ่งแนวทางแก้ไขก็คือ การนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น ซึ่งก็สามารถทำได้ โดยอาศัยความรู้ความสามารถจากฝ่ายต่าง ๆ

๓) พืชผัก สำหรับพืชผักก็จะมีปัญหาของโรคแมลง เป็นส่วนใหญ่เกษตรกรมีการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัด เหตุผลเพราะสะดวก แต่ปัจจุบันการนำเทคโนโลยีชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำน้ำสกัดชีวภาพ พืชสมุนไพรมาทดแทนการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีเกษตรกรได้มีการทดลอง นำมาใช้ในแปลงพืชผักกันบ้าง อันจะทำให้ชีวิต สุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัยจากสารเคมีได้

๔) ประมง มีการเลี้ยง ปลาตูก ปลาสร้อย ปลานิล ปลาดุกเพียน กุ้งก้ามกราม

๕) ปศุสัตว์ มีการเลี้ยงไก่ไข่ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง เป็ดไข่ เป็ดเนื้อ สุกร

➤ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ แมลงพื้นเมือง

๑) พันธุ์พืช พันธุ์ข้าว สุพรรณ ๑ ชัยนาท ๑ ปทุมธานี ๑

๒) พันธุ์สัตว์ พันธุ์ปลา ไก่ไข่ ไก่เนื้อ เป็ดไข่ เป็ดเนื้อ

๓) พันธุ์แมลงพื้นเมือง ไม่มี

➤ การใช้ที่ดิน

ตำบลทับตีเหล็ก มีพื้นที่ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของเกษตรกรในสาขาผลิตพืชโดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ไม้ผล พืชผัก ประมง ปศุสัตว์

ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลทับตีเหล็ก
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือนเกษตร	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่การเกษตร/ไร่					ไม้ยืนต้น
			ข้าว	ไม้ผล	พืชผัก	ไม้ดอก	ประมง	
รวม	๑๗๒	๓,๕๐๗.๒๕	๓,๒๘๑.๗๕	๑๘๔.๗๕	๗.๐๐	๐.๗๕	๒๙.๒๕	๓.๗๕
๑	๓๐	๔๘๕.๕๐	๔๗๔.๕๐	๗.๕๐	๒.๐๐	๐.๕๐	๐.๒๕	๐.๗๕
๒	๑๖	๓๓๐.๒๕	๒๘๐.๒๕	๒๙.๒๕	๐.๗๕	-	๒๐.๐๐	-
๓	๔๙	๘๕๑.๒๕	๗๓๐	๑๒๑.๒๕	-	-	-	-
๔	๕๘	๑,๖๘๒.๕๐	๑,๖๔๒.๕๐	๒๓.๕๐	๔.๒๕	๐.๒๕	๙.๐๐	๓.๐๐
๕	๑๙	๑๕๗.๗๕	๑๕๔.๕๐	๓.๒๕	-	-	-	-

ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร ตำบลทับตีเหล็ก ปี ๒๕๕๙

➤ ระบบการผลิต

สภาพการปลูกข้าว

ก.) พันธุ์ข้าว เกษตรกรในตำบลทับตีเหล็กมีการปลูกข้าวนาปี และนาปรังมีการเพาะปลูกโดยใช้ข้าวไม่ไวแสงทำทั้งนาปีและฤดูนาปรัง ปัจจุบันพันธุ์ข้าวที่นิยมใช้ คือพันธุ์ กข ๔๑ ประมาณ ๗๐ % ,พันธุ์ กข ๔๗ ,กข๕๗ ประมาณ ๒๐ % และพันธุ์อื่นๆ ประมาณ ๑๐%

ข.) ฤดูการปลูก ในการทำนาปีส่วนใหญ่จะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนกันยายน ถึงกุมภาพันธ์ - มกราคม และฤดูนาปรังเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงกุมภาพันธ์ - สิงหาคม

ค.) วิธีการทำนา เกษตรกรในพื้นที่ตำบลทับตีเหล็กมีวิธีการทำนาปีและนาปรังโดยการหว่านน้ำตม

ง.) การเตรียมดิน มีการเตรียมดินโดยรถไถเดินตามขนาดเล็กมีการเตรียมดินโดยวิธีไถดินและไถแปรจำนวน ๕ ครั้ง

จ.) การใช้ปุ๋ยเคมี เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในการเพาะปลูกข้าวนาปีประมาณ ๖๐ % -ของครัวเรือนเกษตรกร และในการปลูกข้าวนาปรังเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมี ๑๐๐ % ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด

➤ ปฏิทินกิจกรรมในการดูแล ปลุกพืชและเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓ ปฏิทินการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว				→	←					→	←		๑-๕
พืชผัก	←											→	๑-๕
ไม้ผล	←											→	๑-๕
ประมง	←											→	๑-๕
ปศุสัตว์	←											→	๑-๕

➤ เทคโนโลยีการผลิต (การใช้ปุ๋ย สารเคมี ฯลฯ)

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลเทคโนโลยีการผลิตข้าว (นาปีและนาปรัง)

ประเด็น	เทคโนโลยีที่ใช้	ช่วงระยะเวลา	ปริมาณ/อัตรา/ไร่	ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่)
- การเตรียมดิน	ไถตะ ไถแปร	หลังการเก็บเกี่ยว		๓๐๐	
- กำจัดหอยเชอรี่	ใช้สมุนไพร	ช่วงเตรียมดิน		๓๐	
- การเตรียมพันธุ์	หว่านข้าวออก	ข้าวอายุ ๓ วัน		๒๐๐	
- การกำจัดวัชพืช	ดินมีความชื้น	ข้าวอายุ ๘-๑๐ วัน	๒๐ กก.	๑๐๐	
- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์	ใส่ปุ๋ยหมักแห้ง, ชีวภาพ	ข้าวอายุ ๑๓ วัน	๒๐๐ กก.	๒๐๐	
- สารไล่แมลงและ	ฉีดน้ำหมักชีวภาพ	ข้าวอายุ ๒๐-๕๐ วัน	๓๐-๕๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	
ฮอร์โมนบำรุงต้น		ข้าวอายุ ๒๐-๓๐ วัน			
- ใส่ปุ๋ยเคมี ๑	สูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐	ข้าวอายุ ๕๐-๖๐ วัน	๑๐-๑๕ กก.	(๒ ครั้ง)	
	อัตราผสม ๒ : ๑			๑๕๐	
- ใส่ปุ๋ยเคมี ๒	สูตร ๔๖-๐-๐	ข้าวอายุ ๖๐-๗๐ วัน	๕ กก.	๑๐๐	-นาปี
- สารไล่แมลง ,	ฉีดน้ำหมักชีวภาพ	และ ๘๐-๙๐ วัน	๓๐-๕๐ ซีซี	๕๐	๘๐๐ กก.
กำจัดเชื้อรา			และ ๑๐-๒๐ ซีซี		-นาปรัง
ฮอร์โมนบำรุงรวง			/น้ำ ๒๐ ลิตร		๘๕๐ กก.
- การเก็บเกี่ยว	ระยะพลับพลึง	ข้าวอายุ ๑๑๐-๑๑๕ วัน		๕๐๐	

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลเทคโนโลยีการผลิตพืชผัก

ประเด็น	เทคโนโลยีที่ใช้	ช่วงระยะเวลา	ปริมาณ/อัตรา	ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่)
การเตรียมดิน	ปูนปรับสภาพดิน, ปุ๋ยอินทรีย์	๑ - ๑๕ วัน	๒๐๐ กก./ไร่	๕๐๐	๑,๕๐๐
การปลูก	ไถดะ , ไถแปร	๑ - ๑๕ วัน		๓๐๐	
	ปลูกพืชหลายชนิดบนพื้นที่เดียวกัน	๑๖ วัน		๑,๒๐๐	
การใส่ปุ๋ย	ปุ๋ยเคมี , น้ำหมักชีวภาพ	ก่อนเก็บเกี่ยว		๓๐๐	
		๑๖ วัน			
การป้องกันกำจัดแมลงเชื้อโรค	สารเคมี , พืชสมุนไพร	ก่อนเก็บเกี่ยว		๕๐๐	
		๑๖ วัน			

➤ ปริมาณผลผลิต

- ข้าวนาปี ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- ข้าวนาปรัง ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๘๕๐ กิโลกรัม/ไร่
- พืชผัก ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- ไม้ผล ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

➤ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

➤ ขนาดการถือครองที่ดิน

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีที่ดินทำกินเฉลี่ยครัวเรือนละ ๒๐ ไร่

➤ สิทธิในที่ดินทำกิน

- เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ประมาณ ๖๐ %
- เกษตรกรเช่าผู้อื่น (ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่) ประมาณ ๔๐ %

➤ จำนวนแรงงาน

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรทั้งทำนา ทำสวน พืชผัก การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพใช้แรงงานในครอบครัวและแรงงานจ้าง ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญดังนี้

๑) กลุ่มอาชีพทำนา เกษตรกรจะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนา โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การหว่าน การดูแลรักษา การเกี่ยว และการขนส่ง เป็นต้น จะมีค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นค่าแรงงานประมาณ ๙๐๐ บาท ต่อไร่ แยกเป็น

- การใช้แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย ๑ แรงงาน (Man/Day)
เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐๐ บาท
- การใช้แรงงานนอกครัวเรือนเฉลี่ย ๑ แรงงาน (Man/Day)
เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐๐ บาท

๒) กลุ่มอาชีพปลูกไม้ผล เกษตรกรจะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ผล โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การขนส่ง เป็นต้น เกษตรกรจะมีค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นค่าแรงงานทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ บาท/ไร่ ใช้แรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้าง

๓) กลุ่มอาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรกรจะมีการจ้างแรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืชผัก โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว เป็นต้น เกษตรกรจะมีค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นค่าแรงงานทั้งสิ้น ๒,๐๐๐ บาท/ไร่ ใช้แรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้าง

➤ รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรหลายชนิด ได้แก่ ทำนา ปลูกไม้ผล พืชผัก ประมง ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยทั้งในและนอกภาคการเกษตรทั้งสิ้น ประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท/ปี โดยแยกเป็นรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๔๐,๐๐๐ บาท และนอกภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท

สำหรับรายจ่ายในครัวเรือน จะเป็นค่าใช้จ่ายในภาคเกษตรซื้อปัจจัยการผลิต เฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๒๕,๐๐๐ บาท/ปี จะเห็นได้ว่าคงเหลือปีละ ๕,๐๐๐ บาท

➤ ภาวะหนี้สิน

เกษตรกรมีรายได้และรายจ่ายไม่เท่ากันหากมีการวิเคราะห์โดยละเอียดแล้วจะพบว่า เกษตรกรร้อยละ ๘๐ จะมีหนี้สินที่เป็นตัวเงินทั้งในและนอกระบบโดยเฉลี่ยจะเป็นหนี้สินประมาณ ๕,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน ในขณะที่เดียวกันเกษตรกรร้อยละ ๒๐ ไม่มีหนี้สิน

➤ เป้าหมายของการทำฟาร์ม

เกษตรกรทำฟาร์มโดยเน้นการลดต้นทุนการผลิตและรักษาสິงแวดล้อม มีการบริหารจัดการที่ดีทำให้กิจการฟาร์มมีกำไรประสบความสำเร็จ

➤ เทคนิค วิธีการผลิต

เกษตรกรทำการผลิตโดยอาศัยประสบการณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักวิชาการ

➤ สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรการเกษตรและปัจจัยการผลิต

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรกลแทนการใช้แรงงานสัตว์ เช่น รถไถเดินตาม รถจอบหมุนตีดิน เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น

ตารางที่ ๑๔ แสดงประเภทและชนิดเครื่องจักรกลในการเกษตร

หมู่ที่	ประเภทและชนิดของเครื่องจักรกลในการเกษตร (เครื่อง)				
	รถไถเดินตาม	รถแทรกเตอร์	รถเกี่ยวข้าว	รถอีแต่น	เครื่องสูบน้ำ
รวม	๑๖๑	-	๕	๔๗	๑๓๙
๑	๒๕	-	๑	๑๐	๒๐
๒	๒๐	-	-	๘	๑๘
๓	๓๙	-	๔	๑๘	๔๒
๔	๔๕	-	-	๖	๓๐
๕	๓๒	-	-	๕	๒๙

➤ ผลผลิตเฉลี่ย ราคา ต้นทุนการผลิต

การผลิตพืชเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลทับใต้หลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว , ไม้ผล , พืชผัก โดยมีรายละเอียดแสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

ตารางที่ ๑๕ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

รายการ	ค่าใช้จ่ายในการผลิตแต่ละขั้นตอนของพืชแต่ละชนิด (บาท/ไร่)		
	ข้าว	มะม่วง	ผัก
การเตรียมดิน	๕๕๐	๔๐๐	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๐๐	๑,๒๐๐	๘๐๐
- สารกำจัดวัชพืช	๓๕๐	๓๐๐	-
- สารเคมีกำจัดแมลง / โรค	๑,๐๕๐	๗๐๐	๕๐๐
- น้ำมัน	๓๐๐	๓๐๐	๒๕๐
- เกือบเกี่ยว/ขนส่ง	๕๕๐	๓๐๐	-
- ค่าเช่า	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
- สารบังคับ	-	๗๕๐	-
- ฟาง	-	-	๒๘๐
- ไม้ลวก	-	-	๕๐๐
- ปุ๋ย	๖๐๐	๕๐๐	๔๐๐
- อื่น ๆ	-	-	๓๐๐
ค่าแรงงาน	๕๒๐	๓๐๐	๑,๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๔,๘๒๐	๕,๒๕๐	๕,๖๓๐

➤ แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

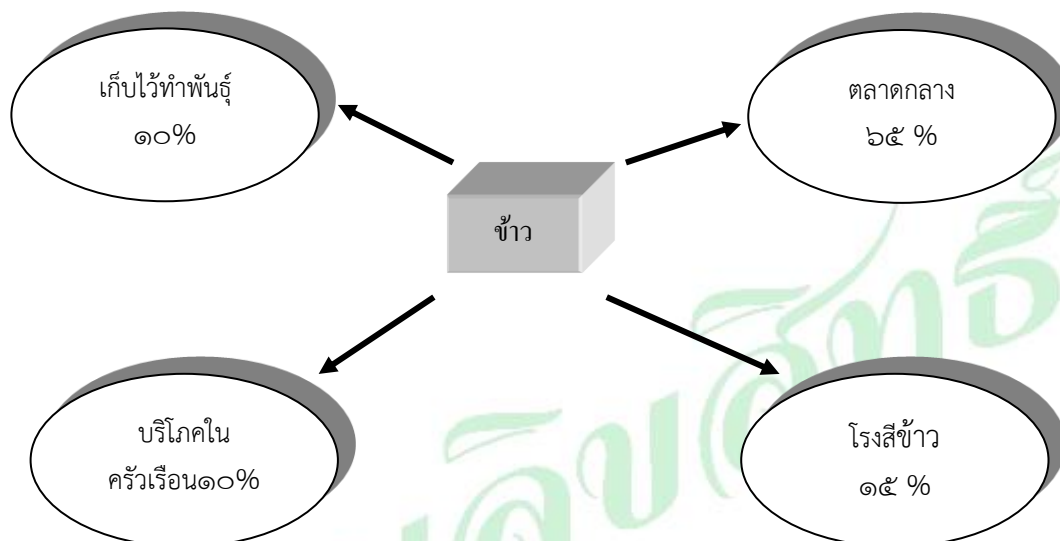
สำหรับแหล่งสินเชื่อที่เกษตรกรใช้เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตร ธนาคารพาณิชย์ ญาติพี่น้อง และอื่น ๆ ได้แก่

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ประมาณ ๔๐ %
๒. สหกรณ์การเกษตร ประมาณ ๑๐ %
๓. ธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ประมาณ ๕ %
๔. ญาติ พี่ น้อง ประมาณ ๕ %
๕. ตนเอง ประมาณ ๒๕ %
๖. อื่น ๆ (เช่น กองทุนหมู่บ้าน) ประมาณ ๑๕ %

➤ ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด : แหล่งรับซื้อผลผลิต)

๑) วิธีการตลาดข้าว การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง และบางส่วนเกษตรกรจะเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และเก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป

ภาพที่ ๔ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลทับตีเหล็ก

๒.) วิธีการตลาดไม้ผล เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ เมื่อถึงช่วงที่ผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้จะมีพ่อค้าคนกลางจะมารับซื้อผลผลิตถึงหน้าสวน และบางส่วนเกษตรกรจะนำไปจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่โดยตรง

ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลทับตีเหล็ก

๓.) วิธีการตลาดพืชผัก เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและรูปแบบดังภาพที่ ๓ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลทับตีเหล็ก โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ พ่อค้ารับซื้อที่แปลงเกษตรกรจำหน่ายต่อพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายต่อพ่อค้าขายปลีกจึงถึงมือผู้บริโภค และเกษตรกร นำไปจำหน่ายเอง ราคาซื้อขายีตราตลาดกลางกรุงเทพ มีการจ่ายเงินวันเว้นวัน หรือตามแต่จะตกลงกัน

ภาพที่ ๖ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลทับตีเหล็ก

๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๑๖ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร				
๑. ดิน	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	ปรับปรุงบำรุงดิน	ทุกหมู่บ้าน	๑
๒. น้ำ	น้ำท่วม/แล้ง	-	ทุกหมู่บ้าน	๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ)				
๑. ราคา	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว)	นโยบายภาครัฐ	ทุกหมู่บ้าน	๑
๒. แหล่งรับซื้อ	ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก,ผลไม้)	เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร				
๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ทุกหมู่บ้าน	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์				
๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิต การเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความ หลากหลาย	ทุกหมู่บ้าน	๑

ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

- ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ
- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพการเกษตรบางฤดู บางพื้นที่
- ขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร
- ขาดความรู้ด้านการจัดการ และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
- รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

แนวทางพัฒนาชุมชน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน
- เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิต และประสิทธิภาพการผลิต ให้ได้ผลตอบแทนสูง มีคุณภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในด้านการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย สินค้าเกษตรในพื้นที่ ลักษณะการมีส่วนร่วมของเกษตรกรให้มากที่สุด
- ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้การจัดการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสานทั้ง ๓ ด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์
- ส่งเสริมและประสานงานจัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มติดต่อแหล่งงบประมาณสนับสนุนกลุ่ม

๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๗ การจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ส๑	๑. เกษตรกร - สูงวัย - ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด - ไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย - กิจกรรมรายเดียว
	๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ ส๒	๒. ต้นทุนการผลิตสูง
	๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก ส๓	๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง w๓
	๔. มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ดี ส๔	๔. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ และมีหนี้สินครัวเรือน
	๕. ผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญร่วมมือด้านการเกษตร ส๕	
	๗. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
	๘. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร, มีสถานที่รับซื้อผลผลิตเกษตร(โรงสีข้าว)	
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเอาชนะโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. นโยบาย มาตรการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน ๑๑	๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) ส๑๐๑	๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) w๑๐๑
๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสเข้าถึงสื่อ และข่าวสารทางเทคโนโลยี ๐๒	๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิต slot๒ sm๐๒ sb๐๒	๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน w๑w๓๐๑
๓. มีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร	๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน ส๔๐๑	๓. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า w๑w๒๐๑
๔. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย ส๑-ส๗๐๒๐๕	๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน w๑๐๑
๕. อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ตลาดไท ตลาดเกษตร สุพรรณ)		
๖. กระแสสุขภาพ และความต้องการอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น		
ภัยคุกคาม (T)	ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t๑	๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน slot๑-t๑	๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม w๑t๑t๑
๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น t๒	๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร s๔t๑t๕	๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด w๑t๒
๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ก่อให้เกิดค่าจ้างแรงงานสูง t๓	๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ slot๓ slot๑	๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) w๑t๔
๔. ภัยธรรมชาติ t๔	๔. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต slot๑-๒	
๕. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายเกษตร t๕	๕. พัฒนาระบบข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ slot๕	

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมเกษตรอุตสาหกรรม
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. สนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกร (YSF)
๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. สนับสนุนการ ยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ
๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๓. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตรายสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๓.๑.๒ ไม้ผล (มะม่วง)

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตรายสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙๑๐๑ ตำบลเหล็ก

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ตารางที่ ๑๘ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกร ได้เรียนรู้เทคโนโลยี การผลิตข้าวและการ ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการ ผลิตสินค้าให้มี ประสิทธิภาพและ มาตรฐาน	๓๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย ต.ทับ ตีเหล็ก	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี
	๒.โครงการ ยกระดับ มาตรฐานสินค้า เกษตร(GAP) มะม่วง	๑. เพื่อพัฒนาให้ เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจใน กระบวนการผลิต สินค้าเกษตรตาม ระบบการจัดการ คุณภาพการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี GAP ๒. เพื่อให้เกษตรกร ผู้ผลิตได้รับการ รับรองมาตรฐาน GAP	๒๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย ต.ทับ ตีเหล็ก	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	๒๐ คน	๑๓,๑๖๐	๒๐ คน	๑๓,๑๖๐	๒๐ คน	๑๓,๑๖๐	๒๐ คน	๑๓,๑๖๐	๒๐ คน	๑๓,๑๖๐	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙๑๐๑ ทับตีเหล็ก	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ๒. เพื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้	๓๕ คน	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙๑๐๑ ทับตีเหล็ก	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ ๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๓๕ คน	๒๐,๓๖๐	๓๕ คน	๒๐,๓๖๐	๓๕ คน	๒๐,๓๖๐	๓๕ คน	๒๐,๓๖๐	๓๕ คน	๒๐,๓๖๐	สนง.กษอ.เมืองสุพรรณบุรี
พัฒนาพื้นที่และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ คน	ศพก. เครือข่าย ต.ทับตีเหล็ก	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	สนง.กษอ.เมืองสุพรรณบุรี

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้นมีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่ายทับตีเหล็ก เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๗๗,๗๐๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซ็นต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๗๗,๗๐๐ บาท/ปี

๒.ชื่อโครงการ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง

หลักการและเหตุผล

มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต โดยกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ในปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารที่มีความปลอดภัย ผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะและความชำนาญสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและ ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ แต่เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง โดยส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเกิดความยั่งยืนในระบบการผลิตและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP
๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงตำบลทับใต้เหล็ก จำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๕ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๒ รีม ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๗๐๐ ๒๕๐ ๓๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๒ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๑๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คน) - สมณาคณวิทยากร (๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๒๐๐ ๕๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๕ รีม	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๓,๑๖๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP จำนวน ๒๐ ราย

๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซ็นต์

หมายเหตุ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง งบประมาณจำนวน ๑๓,๑๖๐ บาท/ปี

สอนศิลปศาสตร์
สำนักงานเกษตร
อำเภอแม่เมาะสุพรรณบุรี

๓. ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙๑๐๑ ทับตีเหล็ก

หลักการและเหตุผล

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่จะต้องดำเนินการเร่งด่วนเพื่อเน้นการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ในครัวเรือน และเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในการดำรงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่ม เพื่อร่วมกันพัฒนาความรู้ความสามารถทางการเกษตรที่ ก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพการเกษตรกร เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในอันที่จะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด
๒. เพื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ สามารถ พึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙๑๐๑ ทับตีเหล็ก

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่ม ๙๑๐๑ ทับตีเหล็ก

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๕ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๕ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๕ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๒ รีม ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๒๒๕ ๒๕๐ ๓๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๒ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๑,๒๒๕ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๑๐๐ บาท จำนวน ๓๕ คน) - สมณาคณวิทยากร (๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๕,๒๕๐ ๒,๔๕๐ ๓,๕๐๐ ๑,๒๐๐ ๕๐๐ ๒,๑๐๐ ๓๕๐ ๗๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๕ รีม	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๒๐,๓๖๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถวางแผนการผลิตได้
๒. เกษตรกรสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ และสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มส่งเสริมอาชีพได้

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ งบประมาณจำนวน ๒๐,๓๖๐ บาท/ปี

๔.ชื่อโครงการ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าวิธีรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมาก ๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลผลิตทางการเกษตรส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพแล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่ง ปฏิกริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตรลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลทับตีเหล็ก เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ตำบลละ ๕๐ ราย - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ตำบล ๒ รีม ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๓๘ ด้าม) การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ตำบลละ ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๗๕๐ ๒๕๐ ๖๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ตำบลละ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๑๒๕ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๙๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๗๐๐ ๙๐๐ ๑,๒๐๐ ๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๕,๙๙๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ
จำนวน ๑๕,๙๙๕ บาท/ปี